

Sygn. akt VII U 1493/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Danuta Dadej-Więsyk

Protokolant starszy sekretarz sądowy Wioletta Wójtowicz

po rozpoznaniu w dniu 1 czerwca 2016 roku w Lublinie

sprawy J. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość kapitału początkowego

na skutek odwołania J. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 6 lipca 2015 roku znak:(...)

z dnia 7 lipca 2015 roku znak:(...)

I. zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że do ustalenia wartości kapitału początkowego J. F. uwzględnia okres zatrudnienia w (...) w K. począwszy od dnia 15 kwietnia 1969 roku do dnia 4 września 1969 roku;

II. w pozostałej części odwołanie oddala.

Sygn. akt VII U 1493/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 lipca 2015 roku, znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.), ustalił J. F. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku o wartości 37.519,68 złotych. Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresu od dnia 15 kwietnia 1969 roku do dnia 5 października 1972 roku z uwagi na brak wystarczającego udowodnienia. Organ rentowy wskazał, że w oparciu o przedłożoną legitymację ubezpieczeniową trudno jednoznacznie stwierdzić okres zatrudnienia wnioskodawcy, bowiem z zapisów w niej zawartych wynika okoliczność dwukrotnego zatrudnienia w dniu 15 kwietnia 1969 roku oraz 1 września 1972 roku jak również nie zawiera informacji na okoliczność dat końcowych tych zatrudnieni. (decyzja – k. 24 – 25 akt kapitałowych)

W kolejnej decyzji z dnia 7 lipca 2015 roku, znak j/w, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., na podstawie przepisów powołanej wyżej ustawy ponownie ustalił J. F. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku o wartości 37.762,12 złotych. (decyzja – k. 28 a.k.)

W odwołaniu od wskazanych decyzji J. F. wnosił o ich zmianę poprzez doliczenie do okresów składkowych okresu zatrudnienia w (...) w K. od dnia 15 kwietnia 1969 roku do dnia 31 lipca 1972 roku oraz od dnia 1 września 1972 roku do dnia 5 października 1972 roku. W uzasadnieniu podniósł, że zatrudnienie we wskazanych okresach mogą potwierdzić świadkowie. (odwołanie – k. 2 akt sądowych)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie argumentując jak w zaskarżonej decyzji. (odpowiedź na odwołanie – k. 6 – 6v. a.s.)

Na posiedzeniu w dniu 9 grudnia 2015 roku J. F. wnosił o zaliczenie jako okresu składkowego zatrudnienia w (...) w K. w okresie od dnia 15 kwietnia 1969 roku do dnia 31 października 1972 roku z wyłączeniem miesięcznej przerwy w zatrudnieniu przypadającej w sierpniu 1972 roku. (protokół – k. 22v. a.s.)

Ostatecznie skarżący wnosił o zaliczenie zatrudnienia w (...)w okresach określonych w odwołaniu. (pismo procesowe – k. 29 a.s.)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

J. F. z dniem 15 kwietnia 1969 roku został zatrudniony w (...)w K. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy. Do obowiązków skarżącego należała obsługa traktora w ramach której zajmowała się wykonywaniem usług rolniczych na rzecz rolników, tj. orał, siał, kopał i sadziła ziemniaki. Czynności służbowe wykonywał w oparciu o kartę pracy którą wydawał dyspozytor, przez 8 godzin na dobę poczynając od godziny 7.00. Przysługiwało mu wynagrodzenie za przepracowane godziny. Ostatni wpis dotyczący zatrudnienia ubezpieczonego w tym podmiocie w 1969 roku dotyczył dnia 4 września. Ubezpieczony ponownie podjął pracę w (...) w K. w dniu 1 września 1972 roku.

W okresach od dnia 15 października 1970 roku do dnia 15 kwietnia 1971 roku, od dnia 15 października 1971 roku do dnia 14 kwietnia 1972 roku, od dnia 15 października 1972 roku do dnia 15 kwietnia 1973 roku, od dnia 15 października 1973 roku do dnia 15 kwietnia 1974 roku, od dnia 15 października 1974 roku do dnia 15 kwietnia 1975 roku oraz od dnia 1 listopada 1975 roku do dnia 15 kwietnia 1976 roku skarżący był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Szkole Podstawowej w K. na stanowisku pomocnika palacza. Prace świadczył w systemie 12 – godzinnym.

(zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu – k. 5 – 5v. a.k.; zaświadczenie – k. 6 a.k.; kopia legitymacji ubezpieczeniowej – 17 – 18 a.k.; podanie o pracę – k. 1 część B akt osobowych – k. 38 a.s.; zeznania ubezpieczonego J. F. – k. 23, 70v. a.s.; zeznania świadka R. L. – k. 23v. – 24 a.s.; zeznania świadka L. M. – k. 24 – 24v. a.s.; zeznania świadka B. Z. – k. 69v. – 70 a.s.; zeznania świadka K. C. – k. 70 a.s.)

Stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o powołane dowody z dokumentów. Co do dowodów w postaci zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, zaświadczenia oraz podania o pracę, to ich autentyczność w toku procesu nie była kwestionowana przez strony. Ich forma oraz treść nie wzbudziła ponadto wątpliwości co do ich autentyczności z urzędu, wobec czego zostały one uznane za wiarygodne w całości i jako takie stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach faktycznych w sprawie. Natomiast w odniesieniu do dokumentu w postaci legitymacji ubezpieczeniowej skarżącego i zawartych w niej wpisów Sąd doszedł do przekonania, że stanowi on wiarygodny i miarodajny dowód dla poczynionych ustaleń co do początkowej daty zatrudnienia ubezpieczonego w (...)w K.. Na kracie opatrzonej nr 88 dotyczącej zaświadczenia zakładu pracy o zatrudnieniu pracownika, widnieje poczyniony przez wskazany wyżej zakład pracy wpis poświadczający zatrudnienie ubezpieczonego poczynając od dnia 15 kwietnia 1969 roku. Tej okoliczności nie kwestionował również Zakład. Zakład natomiast kwestionował powołany dokument jako dowód na okoliczność daty końcowej zatrudnienia skarżącego we wskazanym zakładzie pracy. Tymczasem na karcie opatrzonej nr 2 legitymacji ubezpieczeniowej, dotyczącej potwierdzenia przez zakład pracy miejsca zamieszkania pracownika, widnieje poczynione przez (...) w K. poświadczenie tej okoliczności na dzień 4 września 1969 roku. Z zapisu zawartego na wskazanej karcie w ocenie Sądu

orzekającego wnika zatem wiarygodna i pewna okoliczność pozostawania w tej dacie w zatrudnieniu, która w realiach sprawy powinna stanowić właśnie datę końcową zatrudnienia skarżącego w (...)w K..

Natomiast poczynienie ustaleń w zakresie daty końcowej zatrudnienia w pierwszym wskazanym w odwołaniu okresie objętym żądaniem uwzględnienia jako okresu składkowego w sposób pozwalający na przeniesienie tej daty poza dzień 4 września 1969 roku do dnia 31 lipca 1972 roku, tj. zgodnie z żądaniem odwołania, w ocenie Sądu nie było możliwe w oparciu o przeprowadzone dowody z dokumentów jak również dowody osobowe. Co do dowodów z dokumentów należy wskazać, że żaden z powołanych dokumentów innej niż przyjęta przez Sąd daty nie określał. Natomiast co do dowodów osobowych należy wskazać, że zeznania ubezpieczonego zasługiwały na wiarę jedynie w zakresie poczynionych ustaleń co do okoliczności pozostawania w zatrudnieniu w(...) na podstawie umowy o pracę jak również co do charakteru i wymiaru czasu pracy wykonywanych w jego ramach prac oraz pobierania z tego tytułu wynagrodzenia za pracę. W tym bowiem zakresie znalazły potwierdzenie we wpisach poczynionych w legitymacji ubezpieczeniowej skarżącego. Zeznania skarżącego nie mogły natomiast w żadnej mierze stanowić wiarygodnego dowodu na okoliczność właśnie daty końcowej zatrudnienia, zwłaszcza na potwierdzenie zasadności żądania odwołania zgodnie z którym ubezpieczony miałby pracować we wskazanym podmiocie do dnia 31 lipca 1972 roku. O przyjętej ocenie zdaniem Sądu przesądza ich treść z której wynika, że skarżący okoliczności dotyczących daty ustania zatrudnienia po prostu nie pamięta. Jak bowiem zeznał: „W K. pracowałem gdzieś do 1972 roku do lipca, sierpnia lub września, dokładnie nie pamiętam. Ja w międzyczasie się zwolniłem się z K. bo ktoś chciał mi zabrać robotę w szkole, zwolniłem się chyba w sierpniu, nie pamiętam dokładnie kiedy, zatrudniłem się za miesiąc. Nie pamiętam ile jeszcze popracowałem.” Wskazana okoliczność z jednej strony jest zupełnie usprawiedliwiona z uwagi na znaczny upływ czasu jaki miała miejsce od zdarzeń podlegających ustaleniu w rozpoznawanej sprawie, jednakże z drugiej strony nie może stanowić usprawiedliwienia dla oceny zeznań skarżącego jako wiarygodnych co do okoliczności daty ustania zatrudnienia. Ustalenia w tym zakresie nie mogą być bowiem oparte wyłącznie na niekonkretnych twierdzenia strony, choćby ich wadliwość w tym zakresie wynikała z niepamięci, w sytuacji gdy nie są potwierdzone w formie pisemnej, co miało miejsce w niniejszej sprawie.

Wskazana ocena zeznań skarżącego dotyczy również zeznań świadków, którym Sąd dał wiarę jedynie w zakresie poczynionych ustaleń co do okoliczności pozostawania skarżącego w zatrudnieniu w(...) na podstawie umowy o pracę jak również co do charakteru i wymiaru czasu pracy wykonywanych przez niego prac oraz otrzymywania z tego tytułu wynagrodzenia. W tym bowiem zakresie zeznania świadków znalazły potwierdzenie we wpisach poczynionych w legitymacji ubezpieczeniowej skarżącego oraz jego zeznaniach. Natomiast zeznania świadków nie mogły w żadnej mierze stanowić wiarygodnego dowodu na okoliczność daty końcowej zatrudnienia określonej na dzień 31 lipca 1972 roku. W ocenie Sądu zeznania świadków w tym zakresie były nastawione na wykreowanie obrazu rzeczywistości wyłącznie odpowiadającego żądaniu odwołania, o czym świadczy zdaniem Sądu formułowanie przez świadków precyzyjnych wniosków w zakresie daty zakończenia zatrudnienia skarżącego w sytuacji w której sam skarżący ostatecznie nie był w stanie takiej daty w sposób pewny określić. Wskazuje to w sposób jednoznaczny na to, że źródłem wiedzy świadków w tym zakresie była relacja samego ubezpieczonego, odpowiadająca potrzebie uzasadnienia żądania odwołania.

Odnosząc się natomiast do żądania odwołania w zakresie drugiego z okresów należy stwierdzić, że co prawda na kracie opatrzonej nr 88, dotyczącej zaświadczenia zakładu pracy o zatrudnieniu pracownika, widnieje poczyniony przez zakład pracy wpis poświadczający zatrudnienie ubezpieczonego poczynając od dnia 1 września 1972 roku, to jednak co do daty końcowej zatrudnienia skarżącego, określonej w odwołaniu na dzień 5 października 1972 roku, takiego potwierdzenia powołany dokument nie zawiera. Potwierdzeniem tej okoliczności nie może być zdaniem Sądu wpis na kracie opatrzonej nr 33, potwierdzający jedynie okoliczność niezdolności do pracy skarżącego w okresie od dnia 2 października 1972 roku do dnia 5 października 1972 roku. Nadto Sąd nie dał wiary zeznaniom skarżącego w zakresie w jakim twierdził, że wpis w legitymacji ubezpieczeniowej w tym zakresie pozostawał w związku z zatrudnieniem w Kółku Rolniczym z uwagi na sposób składania przez ubezpieczonego zeznań, zwłaszcza w zakresie okoliczności dotyczących zatrudnienia w Szkole Podstawowej już od 1970 roku, który wskazuje zadaniem Sądu na nastawienia skarżącego na kreowanie okoliczności wyłącznie korzystnych dla oceny żądania odwołania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. F. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie w zakresie przyjętym w rozstrzygnięciu.

Biorąc pod uwagę treść zaskarżonych decyzji oraz odwołania, do okoliczności spornej w niniejszej sprawie należała możliwość uwzględnienia przy ustaleniu wysokości kapitału początkowego jako okresu składkowego okresu zatrudnienia skarżącego w (...) w K. od dnia 15 kwietnia 1969 roku do dnia 31 lipca 1972 roku oraz od dnia 1 września 1972 roku do dnia 5 października 1972 roku.

Zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.) – zwanej w dalszej części ustawą emerytalną, dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Zasady ustalania kapitału początkowego określa art. 174 ustawy ubezpieczeniowej, który w ust. 1 – 3 stanowi, że kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2 - 12 (ust. 1), 2 przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;

2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;

3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (ust. 2) oraz że podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 roku (ust. 3).

Mając na uwadze poczynione ustalenia Sąd doszedł do przekonania, że w rozpoznawanej sprawie zastosowanie znajdzie art. 6 ust. 2 pkt 1 lit a ustawy emerytalnej, zgodnie z którym za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 roku między innymi okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, tj. zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia na obszarze Państwa Polskiego - w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy, jeżeli w tych okresach pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego - chorobowy, macierzyński lub opiekuńczy albo rentę chorobową. Z poczynionych ustaleń wynika bowiem, że ubezpieczony w okresie od dnia 15 kwietnia 1969 roku do dnia 4 września 1969 roku był zatrudniony w (...) w K. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy ciągnika i otrzymywał wynagrodzenie, którego wysokość była ustalana według stawki godzinowej, i od którego odprowadzano składki na ubezpieczenie społeczne. Zatem wskazany okres pracy ubezpieczonego należało uznać za okres składkowy w rozumieniu powołanego przepisu art. 6 ust. 2 pkt 1 lit a ustawy emerytalnej. Jako taki wskazany okres podlegał uwzględnieniu przy obliczaniu wartości kapitału początkowego. Z tego względu Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że do ustalenia wartości kapitału początkowego J. F. uwzględnił wskazany okres zatrudnienia.

Natomiast dalej idące żądanie uwzględnienia w wartości kapitału początkowego okresu zatrudnienia we wskazanym zakładzie pracy od dnia 16 kwietnia 1969 roku do dnia 31 lipca 1972 roku oraz od dnia 1 września 1972 roku do dnia 5 października 1972 roku nie zasługiwało na uwzględnienie. Jak bowiem wskazano wyżej przeprowadzone dowody nie dały podstaw do uwzględnienia żądania ubezpieczonego w tym zakresie wobec czego we wskazanej części odwołanie podlegało oddaleniu.

Z tych względów Sąd w pkt I wyroku zmienił zaskarżone decyzje, a w pkt II w pozostałej części odwołanie oddalił i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 oraz § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.